

УДК 378.013.42:364

О.В. Белоліпцева,

доцент кафедри соціальної педагогіки Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, кандидат педагогічних наук

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ РОЛІ АНІМАТОРА У ПРОЦЕСІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ ІЗ СІМ'ЯМИ, ЯКІ ОПИНИЛИСЯ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ

Белоліпцева О.В.,

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ РОЛІ АНІМАТОРА У ПРОЦЕСІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ ІЗ СІМ'ЯМИ, ЯКІ ОПИНИЛИСЯ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ

У статті розкрито рольовий підхід до організації підготовки соціальних педагогів, проаналізовано погляди сучасних науковців на складові процесу підготовки соціальних педагогів, зв'язку професійних ролей з напрямками роботи. Схарактеризовано анімаційну діяльність, професійну роль аніматора та визначено знання та уміння, якими має володіти соціальний педагог у процесі анімаційної діяльності з сім'ями, які опинилися у складних життєвих ситуаціях.

Ключові слова: підготовка соціальних педагогів, професійні ролі, соціально-педагогічна робота з сім'єю, аніматор, сім'ї, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Bieloliptseva O.V.,

FUTURE SOCIAL PEDAGOGUES' TRAINING FOR PROVIDING PROFESSIONAL ANIMATOR PERFORMANCE IN THE PROCESS OF SOCIAL-PEDAGOGICAL ACTIVITY WITH FAMILIES THAT FOUND THEMSELVES IN DIFFICULT LIFE SITUATIONS

The article examines the role approach to social pedagogues' training, analyzes scientific views on components of the process of social pedagogues' training, on interrelation of professional roles with ways of work. It characterizes animation activities, professional role of animator and identifies social pedagogue's knowledge and skills necessary for animation performance with families that found themselves in difficult life situations.

Key words: future social pedagogues' training, professional roles, social-pedagogical activity with family, animator, families that found themselves in difficult life situations.

Белоліпцева Е.В.,

ПОДГОТОВКА БУДУЩИХ СОЦИАЛЬНЫХ ПЕДАГОГОВ К РЕАЛИЗАЦИИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ РОЛИ АНИМАТОРА В ПРОЦЕССЕ СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ РАБОТЫ С СЕМЬЯМИ, КОТОРЫЕ ОКАЗАЛИСЬ В СЛОЖНЫХ ЖИЗНЕННЫХ ОБСТОЯТЕЛЬСТВАХ

В статье раскрывается ролевой подход к организации подготовки социальных педагогов, проанализированы научные взгляды современных ученых на составляющие процесса подготовки социальных педагогов, взаимосвязь профессиональных ролей с направлениями работы. Охарактеризовано анимационную деятельность, профессиональную роль аніматора и определены знания и умения, необходимые социальному педагогу в процессе анимационной деятельности с семьями, которые оказались в сложных жизненных ситуациях.

Ключевые слова: подготовка социальных педагогов, профессиональные роли, социально-педагогическая работа с семьей, аніматор, семьи, которые оказались в сложных жизненных обстоятельствах.

Специфіка сучасної соціально-педагогічної роботи з сім'ями у СЖО вимагає високого рівня професіоналізму соціального педагога. Професіоналізм конкретного соціального педагога формується у ході тривалої підготовки, для якої характерний безперервний процес розвитку практичної, освітньої й дослідницької діяльності

особистості у соціальній сфері, орієнтований на формування професійних знань, умінь, навичок, особистісних якостей та професійних ролей адекватних кваліфікаційним вимогам та етичному стандарту професії. Концептуальні засади підготовки фахівців соціальної сфери визначено в Державній національній програмі «Освіта»

(Україна ХХІ ст.), Національній доктрині розвитку освіти, Законі України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю».

Про актуальність питання підготовки соціальних педагогів до соціально-педагогічної роботи в сучасних умовах засвідчують дослідження О. Безпалько, Р. Вайноли, Т. Веретенко, І. Зверевої, Н. Заверико, А. Капської, Л. Коваль, І. Ковчиної, Л. Міщик, С. Пашенко, Г. Першко, О. Пожидаєвої, В. Поліщук, Т. Спіріної, С. Харченко та ін.

Аналіз наукових досліджень дозволив відзначити недостатню єдність у підходах вчених до поняття «професійна підготовка соціальних педагогів». Так, зокрема, українська дослідниця Л. Міщик підготовку соціальних педагогів розглядає як процес формування фахівця нового типу, який має швидко і адекватно реагувати на зміни, що відбуваються в суспільстві, компетентно вирішувати соціально-педагогічні проблеми [7]. З. Фалинська порівнює професійну підготовку майбутнього соціального педагога з «процесом формування фахівця нового типу, здатного компетентно вирішувати соціально-педагогічні проблеми в усіх типах та видах навчально-виховних установ і закладів соціальної роботи» [11]. У своїх дослідженнях С. Харченко зазначає, що підготовка соціальних педагогів повинна мати випереджаючий характер у розрахунку на розвиток соціальної й педагогічної ситуації, з переходом від навчально-дисциплінарного виховання до особистісного [12].

Цікавою є позиція В. Поліщук, яка характеризує професійну підготовку соціальних педагогів як процес і результат оволодіння цінностями соціально-педагогічної діяльності, професійно необхідними знаннями, уміннями й навичками, професійно важливими особистісними якостями, які є основою формування готовності до професійної соціально-педагогічної діяльності [8]. Дослідниця Р. Вайнола наголошує на тому, що підготовка майбутнього соціального педагога є системою організаційно-методичних заходів, які забезпечують формування в особистості професійної спрямованості, знань, умінь, навичок [3].

Як початковий етап професіоналізації професійну підготовку соціального педагога у вищому навчальному закладі визначає М. Полісадова і розглядає її як цілісний неперервний процес становлення особистості спеціаліста, що починається з моменту вибору професії, триває протягом життя та завершується при припиненні професійної діяльності [9].

У дослідженні І. Ковчиної, присвяченому вирішенню теоретико-методологічних питань та проблем практики професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів до соціально-правової роботи, підготовка майбутніх соціальних педагогів до соціально-правової діяльності розглядається як складова частина педагогічної

підготовки соціального педагога у ВНЗ; як процес і результат педагогічно організованого ставлення студента до своєї майбутньої соціально-правової діяльності [4].

Таким чином, аналіз наукової літератури з проблеми підготовки соціальних педагогів свідчить про трактування цього поняття, що обумовлено певною розбіжністю наукових підходів і специфікою соціально-педагогічної роботи з конкретною категорією населення. Попри значну поширеність у науковій літературі зазначеного терміну, нема однозначної характеристики підготовки соціального педагога до роботи з сім'ями у СЖО.

Нами визначено підготовку соціального педагога до соціально-педагогічної роботи з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах, як складову навчально-виховного процесу, спрямовану на формування теоретичних знань, операційно-технологічних умінь та навичок, професійних ролей, особистісних якостей та мотивів, необхідних для ефективної соціально-педагогічної роботи з сім'ями у СЖО.

Метою статті є теоретичне обґрунтування складових підготовки майбутніх соціальних педагогів до реалізації професійної ролі аніматора у процесі соціально-педагогічної роботи з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах.

На думку В. Бочарової, Г. Вороніної, М. Гур'янової, П. Шептенко [2] у своїй професійній роботі соціальний педагог виконує одразу декілька ролей, які також ґрунтуються на функціях роботи та сформованих особистісних якостях соціального педагога. Такими ролями є: посередник (сполучна ланка між дітьми і дорослими, між сім'єю і державними службами, організаціями та установами, покликаними піклуватися про духовне, фізичне і психічне здоров'я населення); адвокат (захисник інтересів, законних прав людини, її сім'ї, різних категорій населення); психотерапевт і наставник сім'ї, дітей, оточуючих їх людей («веде» сім'ю, піклуючись про її здоров'я, непопущливість моральних, загальнолюдських цінностей, своєчасне вирішення виникаючих проблем); конфліктолог (допомагає запобігати та вирішувати конфліктні ситуації своїх клієнтів); аніматор (спонукає людину до дії, сприяючи відновленню взаємовигідної взаємодії між особистістю і суспільством); експерт у постановці соціального діагнозу і визначенні методів компетентного втручання, соціальної роботи з конкретним клієнтом; громадський діяч (підтримує, розвиває та очолює соціальні ініціативи громадян, спрямовані на оздоровлення навколишнього середовища).

Дослідник В. Сидоров пропонує вивчати професійні ролі відповідно до соціальної позиції фахівця. Дослідник вважає, що «ролі соціального працівника» — це культурно-детермінована модель поведінки спеціаліста при здійсненні професійних завдань. Науковець об'єднує ролі

соціального педагога у шість груп: практичні, посередницькі, управлінські, дослідницькі, сервісні та латентні [10, 89–91].

У контексті підготовки соціальних педагогів до роботи з сім'ями у СЖО нами акцентовано увагу на групі практичних ролей (вчитель соціальних умінь, консультант, агент з питань соціальних змін, аніматор, соціальний менеджер, помічник клієнта, вуличний робітник), які здійснюються у процесі соціально-педагогічної роботи з сім'ями у СЖО. Зокрема, базуючись на визначених класифікаціях професійних ролей, нами акцентовано увагу на підготовці соціального педагога до реалізації професійної ролі аніматора.

Здійснюючи підготовку соціального педагога до ролі аніматора варто враховувати особливості анімаційної роботи. Наукові пошуки (Поліщук В.А., 2006) звертаються до анімації у сфері дозвілля як засобу формування «людини культури», яка має певний ціннісний соціальний імунітет, що дозволить розвиватися у будь-яких соціальних умовах [8]. Анімацію у соціально-педагогічному аспекті досліджують Т. Лесіна, Н. Максимовська, Л. Тарасов, І. Шульга та інші фахівці. Оскільки у контексті нашого дослідження важливо усвідомити місце анімаційної роботи у системі підготовки соціального педагога до ролі аніматора важливо проаналізувати анімаційну діяльність як напрям роботи.

Термін «анімація» (від латин. *anima* — вітер та *animatus* — оживляти, одухотворювати) глумачиться як натхнення, одухотворення, стимулювання життєвих сил, залучення в активну діяльність. Анімація вводиться до наукового обігу на початку ХХ ст. у Франції, що обумовлюється прийняттям закону про створення різноманітних асоціацій та добровільних об'єднань і трактується як діяльність, спрямована на провокування й посилення інтересу до культури та художньої творчості.

Т. Лесіною анімація визначається як «вид соціально-педагогічної діяльності, спрямований на реалізацію фахово обгрунтованих дій з метою оздоровлення соціального клімату певного середовища, створення атмосфери креативності...» [5, 12]. За визначенням І. Шульги, соціально-педагогічна анімація «задовольняє і розвиває культурно-освітні та культурно-творчі потреби й інтереси, стимулює соціальну активність особистості, її здатність до перетворення навколишньої дійсності та самої себе» [13, 59]. У дослідженнях Н. Максимовської анімація є одним із напрямів соціально-педагогічної роботи, у процесі якої відбуваються активізація і спрямування соціальних суб'єктів на соціальне вдосконалення та позитивні перетворення в умовах регіонального простору [6]. «Анімація соціальна (соціокультурна анімація) — особливий різновид соціально-культурної діяльності суспільних груп та окремих індивідів, яка ґрунтується на сучасних

технологіях (соціальних, педагогічних, психологічних, культурологічних та інших), що забезпечують подолання соціального та культурного відчуження» (Р. Абдулов 2003) [1].

Професія спеціаліста дозвіллевої сфери у Франції, франкомовних частинах Бельгії та Швейцарії, Італії, Іспанії, Туреччині, Чехії здобуває назву «аніматора». Професія аніматора характеризується розмаїттям завдань, адже аніматор — це кваліфікований працівник соціовиховної анімації, функції якого полягають у розкритті та розвитку виховного, культурного та спортивного потенціалу людини; спеціаліст соціальної галузі, який допомагає задовольнити потреби, бажання й запити різних соціальних верств населення; агент культурної та громадської діяльності, покликаний підвищувати суспільну свідомість, покращувати життя громади, розвивати культурну демократію.

Робота аніматора здійснюється у різних соціально-культурних закладах (асоціаціях, клубах, об'єднаннях, закладах культури, міністерствах) й вимагає застосування різних прийомів, що зобов'язує аніматора бути компетентним, кваліфікованим і здійснювати культурну, художню, естетичну, громадську, спортивну діяльність. Згідно соціологічних досліджень, аніматори організують художню творчість (84 %), фізичний розвиток та спорт (51 %), реалізують економічні проекти (51 %), громадську та політичну роботу (51 %), психолого-педагогічну діяльність (46 %), культурно-освітню роботу (43 %), туристичну та наукову діяльність (36 % та 28 % відповідно) (Р. Абдулов 2003) [1].

У процесі анімаційної діяльності аніматор допомагає:

- побачити (або уявити) об'єкти дії, що сприяють зоровому сприйняттю певної заданої теми;
- сприйняти та зрозуміти необхідну інформацію;
- здійснити спробу зробити щось подібне самому;
- відчути себе співучасником анімаційного процесу;
- оволодіти практичними навичками, залучившись до анімаційного процесу.

Проте професія педагог-аніматор не отримала у вітчизняному просторі широкого поширення, хоча більшість соціальних педагогів щоденно виконують роль аніматорів. Зокрема, необхідність підготовки соціальних педагогів до ролі аніматора, у процесі соціально-педагогічної роботи з сім'ями у СЖО, обумовлена серйозними соціально-економічними, культурними, політичними змінами, що відбуваються у суспільстві, а саме: зростання ролі і значення вільного часу як можливості самореалізації і саморозвитку кожного члена сім'ї; поява нових форм проведення дозвілля, які розглядаються суспільством як неадекватні; скорочення матеріально доступних пропозицій сімейної дозвіллевої

інфраструктури; збільшення частки маргінального дозвілля дітей та підлітків. У таких умовах вимоги до якості підготовки соціальних педагогів до ролі аніматора зростають.

З метою ефективної підготовки соціальних педагогів до реалізації ролі аніматора у процесі роботи з сім'ями у СЖО доцільно сформулювати знання та уміння, які дозволять спланувати, дібрати відповідні ресурси роботи, реалізувати анімаційно-дозвілєву роботу з такими сім'ями та проаналізувати її ефективність. До таких знань та умінь відносять:

- знання організації всіх способів дозвілля;
- уміння працювати в команді;
- уміння створювати атмосферу дружби, радості, співробітництва, взаємоповаги між членами сім'ї;
- уміння організувати вільний час усіх членів родини, заохочувати до спільної діяльності;
- здатність до комунікації з кожним членом родини;
- уміння активізувати процес спілкування між усіма членами сім'ї;

— уміння активізувати зв'язки між окремим членом сім'ї та соціумом;

— уміння формувати загальну культуру між окремими членами сім'ї та соціумом.

Здійснене дослідження дозволило нам дійти таких висновків: 1. Необхідність підготовки соціальних педагогів до реалізації професійної ролі аніматора у процесі роботи з сім'ями у СЖО пов'язана з тим, що анімація є особливим видом дозвілєвої діяльності соціальних груп та окремих індивідів, завдання якого полягає у подоланні особистісної соціальної дезінтеграції (психологічних відхилень, девіантної поведінки, нарко та алкоголезалежності, суїцидних проявів тощо), реабілітації критичних станів людини, допомоги в творчій самореалізації. 2. Фахова підготовка соціальних педагогів до здійснення ролі аніматора має відбуватися з урахуванням сучасного стану соціального середовища, розвитку сфери дозвілля, напрямів анімаційної роботи, соціально-виховних можливостей кожного члена сім'ї та сприяти саморозвитку та самовираженню членів сім'ї у СЖО у соціальному середовищі.

ДЖЕРЕЛА

1. *Абдулов Р.М.* Организация внеаудиторной воспитательной работы со студентами (негосударственное высшее учебное заведение): учеб.-метод. пособ. / Р.М. Абдулов. — Павлоград : ЗПИЭУ, 2003 — 137 с.
2. *Бочарова В.Г.* Профессиональная социальная работа: личностно ориентированный подход : [моногр.] / В.Г. Бочарова. — М. : Институт педагогики социальной работы РАО, 1999. — 184 с.
3. *Вайнола Р.Х.* Педагогічні засади особистісного розвитку майбутнього соціального педагога в процесі професійної підготовки : дис. ... доктора пед. наук : 13.00.04 / Ренате Хейкіівна Вайнола. — Київ, 2009. — 542 с.
4. *Ковчина І.М.* Теорія та практика підготовки майбутніх соціальних педагогів до соціально-правової діяльності : автореф. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / І.М. Ковчина. — К., 2007. — 42 с.
5. *Лесіна Т.М.* Соціально-педагогічні умови стимулювання майбутніх соціальних педагогів до анімаційної діяльності : автореф. дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.05 / Т.М. Лесіна. — Луганськ, 2009. — 20 с.
6. *Максимовська Н.А.* Анімація в сфері дозвілля як напрям соціально-педагогічної діяльності / Н.А. Максимовська // Соціальна педагогіка: теорія та практика. — 2011. — № 1. — С. 22.
7. *Міщик Л.І.* Теоретико-методичні основи професійної підготовки соціального педагога у закладах вищої освіти : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.05 / Людмила Іванівна Міщик. — Запоріжжя, 1997. — 358 с.
8. *Поліщук В.А.* Теорія і методика професійної підготовки соціальних педагогів в умовах неперервної освіти: монографія / В.А. Поліщук; за ред. Н.Г. Ничкало. — Тернопіль : ТНПУ, 2006. — 424 с.
9. *Полісадова М.Н.* Подготовка будущего социального педагога к деятельности по профилактике наркомании среди трудновоспитуемых подростков : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Мария Николаевна Полисадова. — М., 2004. — 181 с.
10. *Сидоров В.Н.* Профессиональная деятельность социального работника: ролевой подход : [учеб. пособ.] / В.Н. Сидоров. — Винница : «Глобус-пресс», 2006. — 408 с.
11. *Фалинська З.З.* Практична підготовка майбутнього соціальних педагогів у вищих навчальних закладах : дис. канд. пед. наук : 13.00.04 / Зоряна Зенонівна Фалинська. — Львів, 2006. — 171 с.
12. *Харченко С.Я.* Дидактические основы подготовки студентов к социально-педагогической деятельности : науч. пособ. / С.Я. Харченко. — Луганск : Альма-матер, 1999. — 138 с.
13. *Шульга И.И.* Опыт педагогической анимации в практике социального воспитания за рубежом / И.И. Шульга // Социальная педагогика. — 2008. — № 4. — С. 90–93.

REFERENCES

1. *Abdulov R.M.* Organizatsiya vneaudytornoj vospitatelnoj raboty so studentami (negosudarstvennoye vyssheye uchebnoye zavedeniye) : ucheb.-metod. posob. / R.M. Abdulov. — Pavlograd : ZPIEU, 2003 — 137 p.
2. *Bocharova V.G.* Professionalnaya sotsialnaya rabota : lichnostno orientirovannyi podkhod : [monogr.] / V.H. Bocharova. — M. : Institut pedagogiki sotsialnoj raboty RAO, 1999. — 184 p.
3. *Vainola R.Kh.* Pedagogicheskiye zasady osobystisnogo rozvytku maibutnogo sotsialnogo pedahoha v protsesi profesiynoi pidhotovky : dys. ... doktora ped. nauk : 13.00.04 / R. Kh. Vainola. — Kyiv, 2009. — 542 p.
4. *Kovchyna I. M.* Teoriia ta praktyka pidhotovky maibutnykh sotsialnykh pedahohiv do sotsialno-pravovoi diialnosti: avtoref. na zdobuttia nauk. stupenia doktora ped. nauk : spets. 13.00.04 «Teoriia ta metodyka profesiynoi osvity» / I.M. Kovchyna. — K., 2007. — 42 p.
5. *Lesina T.M.* Sotsialno-pedahohichni umovy stymulivannia maibutnykh sotsialnykh pedahohiv do animatsiinoj diialnosti: avtoref. dys. ... kandydata ped. nauk. 13.00.05 / T.M. Lesina. — Luhans'k, 2009. — 20 p.
6. *Maksymovska N.A.* Animatsiia v sferi dozvillia yak napriam sotsialno-pedahohichnoi diialnosti / N.A. Maksymovska // Sotsialna pedahohika : teoriia ta praktyka. — 2011. — № 1. — P. 22.
7. *Mishchuk L.I.* Teoretyko-metodychni osnovy profesiynoi pidhotovky sotsialnogo pedahoha u zakladakh vyshchoj osvity : dys. ... d-ra ped. nauk : 13.00.05 / L.I. Mishchuk. — Zaporizhzhya, 1997. — 358 p.
8. *Polishchuk V.A.* Teoriia i metodyka profesiynoi pidhotovky sotsialnykh pedahohiv v umovakh nepererвної osvity : monohrafiia / V.A. Polishchuk ; za red. N.H. Nychkalo. — Ternopil : TNPU, 2006. — 424 p.
9. *Polisadova M.N.* Podhotovka budushcheho sotsialnogo pedagoga k deyatelnosti po profilaktike narkomanii sredi trudnovospituemykh podrostkov : dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.08 / M.N. Polisadova. — M., 2004. — 181 p.
10. *Sidorov V.N.* Profesionalnaya deyatelnost sotsialnogo rabotnika : rolevoy podkhod : [ucheb. posob.] / V.N. Sidorov-Vinnitsa : "Globuss-press", 2006. — 408 p.
11. *Falynska Z.Z.* Praktychna pidhotovka maybutnogo sotsialnykh pedahohiv u vyshchykh navchalnykh zakladakh : dys. kand. ped. nauk : 13.00.04 / Z.Z. Falynska. — Lviv, 2006. — 171 p.
12. *Kharchenko S. Ya.* Didakticheskiye osnovy podgotovki studentov k sotsyal'no-pedagogicheskoy deyatelnosti : navch. posib. / S. Ya. Kharchenko. — Luhansk : Al'ma-mater, 1999. — 138 p.
13. *Shulga I.I.* Opyt pedagogicheskoy animatsii v praktike sotsialnogo vospitaniya za rubezhom / Y.Y. Shulga // Sotsialnaya pedagogika. — 2008. — № 4. — P. 90–93.

Прийнято до друку — кандидат педагогічних наук, доцент Н.О. Терентьєва

УДК 37.013.8

Л.М. Дубчак,

доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Інституту кримінально-виконавчої служби,
кандидат філологічних наук

РОЗВИТОК ФАХОВОЇ ОСВІТИ ЗА НАПРЯМКОМ «РЕСОЦІАЛІЗАЦІЯ» У ПОЛЬЩІ

Дубчак Л.М.,

РОЗВИТОК ФАХОВОЇ ОСВІТИ ЗА НАПРЯМКОМ «РЕСОЦІАЛІЗАЦІЯ» У ПОЛЬЩІ

У статті висвітлено процес розвитку фахової освіти для пенітенціарної системи за напрямком «Ресоціалізація» у Польщі. Проаналізована роль польського педагога, психолога Марії Гжегожевської у виділенні окремої самостійної галузі у спеціальній педагогіці «ресоціалізаційна педагогіка» та заснування першого навчально-наукового закладу Польського інституту спеціальної педагогіки у Варшаві (Польща). Підкреслена роль заснування Інституту спеціальної педагогіки та ресоціалізації Відділу прикладних суспільних наук і ресоціалізації Варшавського університету (1972 р.) у набутті самостійного інституційного значення ресоціалізаційної педагогіки. У статті охарактеризовані: структура вищого навчального закладу (кафедри, відділи); актуальні освітні напрямки, за якими здійснюється надання вищої фахової освіти для пенітенціарної служби; перспективи працевлаштування випускників навчального закладу різних освітніх ступенів (бакалавр та магістр); особливості набутих знань та навичок випускників за напрямком «ресоціалізація».

Ключові слова спеціальна педагогіка, ресоціалізаційна педагогіка, ресоціалізація, пенітенціарна політика, пенітенціарна система, фахова освіта.